

29 FEB 2024

तरुण भारत

जपरसपक्क कक्षा

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विद्यापीठात आता पिकणार 'मोत्यांची शेती'

गोळ्या पाण्यातील मोती संवर्धन, संशोधन आणि उत्पादन केंद्राचे उद्घाटन

प्रतिनिधी

कोल्हापूर

अभिनव आणि नवोनेही उपक्रमाना सोतत्पाने पाठ्यक्रम देखारे शिवाजी विद्यापीठ आता खुच्याखुच्या मोत्यांची शेती पिकिंग्पास सिल्ड झाले आहे. विद्यापीठाच्चा प्राणीशास्त्र अधिविभागाने घेतलेल्या पुढाकरातून 'गोळ्या पाण्यातील मोती संवर्धन, संशोधन आणि उत्पादन केंद्राचे उद्घाटन कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के व प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील यांच्या झाले.

कुलगुरु डॉ. शिर्के यांना सहोली दुमाला येथील मोती उत्पादक व प्रशिक्षक दिलीप कांबळे यांच्याविषयी माहिती समझाल्यानंतर त्यांनी प्राणीशास्त्र अधिविभागाला त्यांच्याशी संपर्क साधून अशा प्रकारचे प्रशिक्षण केंद्र विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी उभारण्याविषयी चाचपणी करण्याची सूचना केली होती. त्यानुसार विद्यापीठात हे मोती पिकविणारे केंद्र

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या मोती उत्पादन, संशोधन केंद्राचे उद्घाटन करताना कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, सोबत डॉ. सरिता ठकार, डॉ. आशिष देशमुख, डॉ. नितीन कांबळे, दिलीप कांबळे आदी.

कांबळे यांच्याच सहकार्यातून उभे राहिले आहे. विभागातील प्राणीशास्त्रज्ञ डॉ. नितीन कांबळे हे त्याचे समन्वयक म्हणून काम पाहात आहेत. प्राणीशास्त्र अधिविभागाच्या सकारात्मक प्रतिसादातून हे केंद्र उभे राहिले आहे.

कुलगुरु डॉ. शिर्के म्हणाले,

विद्यापीठाचा प्राणीशास्त्र अधिविभाग अनेक वर्षांपासून अनेकविध समाजाभिमुख उपक्रम राबवित आहे. त्याचा विद्यार्थ्यांनाही लाभ होतो आहे.

विभागातील रेशीमशेतीचा 'सौईल टू सिल्क' प्रकल्प, फुलपाखरू उद्यान आणि अलिकडच्या काळात सुरु केलेला

शोभेच्या मत्स्यउत्पादनाचा प्रकल्पही आहेत. विभागातील विद्यार्थी आणि नागरिक यांना सगळे समुद्रीजीव एकाच ठिकाणी पाहता येतील, अशा पद्धतीचे भव्य मत्स्यालय उभारण्याचाही मनोदय आहे. आज कायरीनित करण्यात आलेले गोळ्या पाण्यातील मोत्यांच्या उत्पादन व संशोधनाचे केंद्र हेही या मालिकेतील महत्वाचे पाऊल आहे. ही मोत्यांची शेती विद्यापीठ पेंगांसाठी करीत नसून ज्ञानसंवर्धनासाठी करीत आहे. पर्ल फार्मिंग या विषयाचा आपल्या अभ्यासक्रमात समावेश करावा आणि किमान दर वर्षी काही उद्योजक, व्यावसायिक आपल्या विद्यार्थ्यांमधून निर्माण व्हावेत.

यावेळी अधिविभाग प्रमुख डॉ. आशिष देशमुख, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेच्या अधिकाऱ्यां डॉ. सरिता ठकार, डॉ. एस. आर. यन्कंची, डॉ. माधुरी वाळवेकर, डॉ. सुनील गायकवाड आदी उपस्थित होते.

शिवाजी विद्यापीठात पिकणार 'मोती'

प्राणिशास्त्र अधिविभागात केंद्राचे उद्घाटन; अभ्यासक्रम सुरु करण्याची कुलगुरुंची सूचना

■ सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. २८ : अभिनव आणि नवोन्मेषी उपक्रमांना सातत्याने पाठ्यबळ देणारे शिवाजी विद्यापीठ आता खुन्याखुन्या मोत्यांची शेती पिकविण्यास सिद्ध झाले आहे. विद्यापीठाच्या प्राणिशास्त्र अधिविभागाने घेतलेल्या पुढाकारातून गोळवा पाण्यातील मोती संवर्धन, संशोधन आणि उत्पादन केंद्राचे आज कुलगुरु डॉ. डॉ. टी. शिंके, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील यांच्या हस्ते उद्घाटन झाले.

कुलगुरु डॉ. शिंके, यांना सडोली दुमाला येथील मोती उत्पादक व प्रशिक्षक दिलीप कांबळे यांच्याविषयी शुद्धिर्दृष्टी समजल्यानंतर त्यांनी

प्राणिशास्त्र अधिविभागाला त्यांच्याशी संपर्क साधून अशा प्रकारचे प्रशिक्षण केंद्र विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी उभारण्याविषयी चाचपणी करण्याची सूचना केली होती. त्यानुसार आज विद्यापीठात हे मोती पिकविणारे केंद्र श्री. कांबळे यांच्याच सहकार्यातून ठभे राहिले आहे. विभागातील प्राणीशास्त्रज्ञ डॉ. नितीन कांबळे हे त्याचे समन्वयक महणून काम पाहात आहेत.

डॉ. शिंके म्हणाले, 'प्राणिशास्त्र विभागातील रेशीमशेतीचा 'सॉईल टू सिल्क' प्रकल्प, फुलपाखरू उद्यान आणि अलीकडच्या काळात सुरु केलेला शोभेच्या मत्स्यउत्पादनाचा प्रकल्प ही याची काही उदाहरणे आहेत. आपल्या विभागातील विद्यार्थी आणि

कोल्हापूर : दिलीप कांबळे यांच्याकडून जाणून घेताना कुलगुरु डॉ. डॉ. टी. शिंके, सरिता ठकार, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, आशिष देशमुख, नितीन कांबळे

नागरिक यांना सगळे समुद्रीजीव एकाच ठिकाणी पाहता येतील, अशा पद्धतीचे भव्य मत्स्यालय उभारण्याचा मनोदय आहे. ही मोत्यांची शेती विद्यापीठ पैशांसाठी करीत नमून ज्ञानसंवर्धनासाठी करीत आहे. पलं फार्मिंग या विषयाचा आपल्या अभ्यासक्रमात समावेश

करावा आणि किमान दर वर्षी काही उद्योजक, व्यावसायिक आपल्या विद्यार्थ्यांमधून निमांण व्हावेत, अशा प्रकारे त्यांना प्रशिक्षित करावे.' या वेळी डॉ. आशिष देशमुख, डॉ. सरिता ठकार, एस. आर. यन्केची, माझुरी वाळवेकर, सुनील गांगेकर उपस्थित होते.

आता खवन्यारखुन्या मोत्यांची शेती करणे शक्य

कुलगुरु डॉ. शिंके; गोड्या पाण्यातील मोती संवर्धन, संशोधन आणि उत्पादन केंद्राचे उद्घाटन

कोल्हापूर : पुढारी खूनसेवा शिवाजी विद्यापीठाच्या प्राणीशास्त्र अधिविभागाने खेतलेल्या पुढाकारातून आता खवन्यारखुन्या मोत्यांची शेती पिकविणे शक्य आहे, असे प्रतिपादन कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिंके यांनी केले. 'गोड्या पाण्यातील मोती संवर्धन, संशोधन आणि उत्पादन केंद्र'च्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते.

यावेळी डॉ. शिंके महानाले, सहकारी दूमाला येथील मोती उत्पादक

व प्रशिक्षक दिलीप कांबळे यांच्याविषयी माहिती समजल्यानंतर त्यांनी प्राणीशास्त्र अधिविभागाला त्यांच्याशी संपर्क साधून अशा प्रकारचे प्रशिक्षण केंद्र विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी उभारण्याविषयी चाचणी करण्याची मूचना केली होती. त्यानुसार विद्यापीठात हे मोती पिकविणारे केंद्र कांबळे यांच्याच सहकार्यातून उभे राहिले आहे. आपल्या विभागातील विद्यार्थी आणि नागरिक यांना सगळे समझी जीव एकाच ठिकाणी आदी.

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या मोती उत्पादन, संशोधन केंद्राचे उद्घाटन करताना कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिंके, यावेळी डॉ. सरिता ठकार, प्र-कुलगुरु डॉ. प्रमोद पाटील, डॉ. आशिष देशमुख, डॉ. नितीन कांबळे, दिलीप कांबळे आदी.

(छाया : पप्पू अन्तर)

पाहता येतील, अशा पद्धतीचे भव्य मत्स्यालय उभारण्याचाही मनोदय आहे. आज कार्यान्वित करण्यात आलेले गोड्या पाण्यातील मोत्यांच्या उत्पादन व संशोधनाचे केंद्र हेही या मालिकेतील महत्त्वाचे पाऊल आहे. ही मोत्यांची शेती विद्यापीठ पैशांसाठी करीत नमून ज्ञानसंवर्धनासाठी करीत आहे. पर्ल फार्मिंग या विषयाचा आपल्या अभ्यासक्रमात समावेश करावा आणि किमान दर वर्षी काही उद्योजक, व्यावसायिक आपल्या

विद्यार्थ्यांमधून निर्माण व्हावेत, अशा प्रकारे त्यांना प्रशिक्षित करावे, अशी सूचनाही त्यांनी केली.

यावेळी डॉ. नितीन कांबळे, दिलीप कांबळे यांनी मोत्यांचे फार्मिंग कसे करता येते, याचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले. यावेळी अधिविभाग प्रमुख डॉ. आशिष देशमुख, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेच्या अधिष्ठाता डॉ. सरिता ठकार, डॉ. एस. आर. यनकंची, डॉ. माधुरी वाळवेकर, डॉ. सुनील गावकराड आदी उपस्थित होते.

स्वीडनच्या विद्यापीठासमवेत सामंजस्य करार नॅनो पार्टिकंल, तंत्रज्ञानाच्या संशोधनाला मिळणार गती

कोल्हापूर, ता. २८ : 'हरित ऊर्जा साधनांच्या संशोधनात शिवाजी विद्यापीठ करीत असलेले संशोधनकार्य महत्वाचे असून, या विद्यापीठाशी सामंजस्य करार करीत असताना मोठा आनंद होत आहे', अशी भावना स्वीडन येथील एम.आय. डी. स्वीडन विद्यापीठाचे उप-कुलगुरु प्रा. हॅन्स-एरिक निल्सन यांनी व्यक्त केली.

शिवाजी विद्यापीठ आणि एम.आय. डी. स्वीडन विद्यापीठ यांच्यादरम्यान आज एक महत्वाचा सामंजस्य करार करण्यात आला. त्यावेळी ते बोलत होते. शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, स्वीडन विद्यापीठाच्या संगणकशास्त्र विभागाचे प्रा. जोहान सिडन आणि विज्ञान, तंत्रज्ञान व माध्यम विभागाचे प्रा. जोनास ऑटिंग्रेन यांच्या प्रमुख उपस्थितीत हा कार्यक्रम झाला.

प्र-कुलगुरु डॉ. पाटील यांनी यावेळी शिवाजी विद्यापीठात सुरु असलेल्या संशोधनकार्याची व सुविधांची

कोल्हापूर : स्वीडनमधील एम.आय.डी. स्वीडन विद्यापीठासमवेत सामंजस्य करारप्रसंगी कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके व प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील यांच्यासमवेत कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, सागर डेळेकर, जोहान सिडन, जोनास ऑटिंग्रेन, हॅन्स-एरिक निल्सन, एस.बी. सादळे, आदी.

माहिती दिली. कुलगुरु डॉ. शिंके म्हणाले, 'युरोपियन इर्स्मससारख्या आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पामध्ये शिवाजी विद्यापीठ आपले योगदान देत आहे. अशा आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पांच्या संधी दोन्ही विद्यापीठांनी शोधल्या पाहिजेत आणि त्याद्वारे जागतिक समुदायाला योगदान द्यायला हवे.'

यावेळी स्वीडन विद्यापीठाच्या वतीने प्रा. निल्सन यांनी, तर शिवाजी विद्यापीठाच्यावतीने कुलसचिव डॉ.विलास शिंदे यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केल्या. या कार्यक्रमात स्वीडन

विद्यापीठातील विद्यमान संशोधक व शिवाजी विद्यापीठाच्या माजी विद्यार्थिनी मनीषा फडतेरे या ऑनलाईन माध्यमातून सहभागी झाल्या. यावेळी डॉ. सरिता ठकार, सागर डेळेकर, एस. बी. सादळे, आशिष देशमुख, किरण कुमार शर्मा, सचिन पन्हाळकर उपस्थित होते.

संयुक्त संशोधनाला मोठी संधी

प्रा. निल्सन म्हणाले, 'स्वीडन विद्यापीठ हे अत्याधुनिक ऊर्जा साधनांच्या निर्मितीच्या अनुषंगाने मोठ्या प्रमाणावर संशोधन करीत आहे. शिवाजी विद्यापीठ

या क्षेत्रातील संशोधनात एक भारतातील अग्रेसर विद्यापीठ आहे. त्यामुळे शिवाजी विद्यापीठासमवेत अकादमिक आणि संशोधकीय सहकार्यवृद्धी करण्याच्या दृष्टीने हा करार करण्यात येत आहे. हरित ऊर्जा साधनांचा मागणीच्या तुलनेत तुटवडा मोठ्या प्रमाणात आहे. त्याचप्रमाणे ऊर्जासाधनांची निर्मितीक्षमता वाढविण्याच्या अनुषंगाने सिलीकॉन नॅनो पार्टिकलसह नॅनोतंत्रज्ञानाच्या संदर्भातही दोन्ही विद्यापीठांना संयुक्त संशोधनाला मोठी संधी आहे.'

हरितऊर्जा संशोधनात शिवाजी विद्यापीठाचे योगदान महत्वाचे

स्वीडन विद्यापीठाचे उप-कुलगुरु प्रा. हेंस-एरिक निल्सन यांचे मत : संशोधन विकासाच्या संधी

- स्वीडन विद्यापीठासमवेत शिवाजी विद्यापीठाचा सामंजस्य करार

प्रतिनिधी

कोल्हापूर

हरित ऊर्जा साधनांच्या संशोधनात भारतातील शिवाजी विद्यापीठ करीत असलेले संशोधनकार्य महत्वाचे असून या विद्यापीठाशी सामंजस्य करार करीत असताना मोठा आनंद होत आहे, अशी भावना स्वीडन येथील एम. आय. डी. स्वीडन विद्यापीठाचे उप-कुलगुरु प्रा. हेंस-एरिक निल्सन यांनी व्यक्त केली.

शिवाजी विद्यापीठ आणि एम. आय. डी. स्वीडन विद्यापीठ यांच्यात सामंजस्य करार करण्यात आला. त्यावेळी ते बोलत होते. स्वीडन विद्यापीठाच्या वतीने प्रा. निल्सन यांनी, तर शिवाजी विद्यापीठाच्या वतीने कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केल्या.

प्रा. निल्सन म्हणाले, स्वीडन विद्यापीठ अत्याधुनिक ऊर्जा साधनांच्या निर्मितीच्या अनुषंगाने मोळ्या प्रमाणावर संशोधन करीत आहे. त्यासाठी नॅनो आणि मटेरियल सायन्समधील संशोधन महत्वाचे आहे. शिवाजी विद्यापीठ या क्षेत्रातील संशोधनात एक भारतातील

कोल्हापूर : स्वीडनमधील एम. आय. डी. स्वीडन विद्यापीठासोबत सामंजस्य करार प्रसंगी कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके व प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील यांच्यासमवेत कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, डॉ. सागर डेळेकर, स्वीडनचे प्रा. जोहान सिडन, प्रा. जोनास ऑटिंगेन, उप-कुलगुरु प्रा. हेंस-एरिक निल्सन, डॉ. एस. बी. सादळे, डॉ. आशिष देशमुख, डॉ. किरण कुमार शर्मा, डॉ. सचिन पन्हाळकर आदी.

अग्रेसर विद्यापीठ आहे. त्यामुळे शिवाजी विद्यापीठासमवेत अकादमिक आणि संशोधकीय सहकार्यवृद्धी करण्याच्या दृष्टीने हा करार करण्यात येत आहे. हरित ऊर्जा साधनांचा मागणीच्या तुलनेत तुटवडा मोळ्या प्रमाणात आहे. त्याचप्रमाणे ऊर्जासाधनांची निर्मितीक्षमता वाढविण्याच्या अनुषंगाने सिलीकॉन नॅनो पार्टकलसह नॅनोतंत्रज्ञानाच्या संदर्भातही दोन्ही विद्यापीठांना संयुक्त संशोधनाला मोठी संधी आहे.

प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील म्हणाले, शिवाजी विद्यापीठात सौरऊर्जा उपकरणांसह आधुनिक हरित

ऊर्जाविषयक संशोधन सुरु आहे. दक्षिण कोरिया, तैवान, जपान आदी देशांतील विद्यापीठांसमवेत शिवाजी विद्यापीठाचे सामंजस्य करार झाले असून त्याच्यासमवेत संयुक्त संशोधन प्रकल्पही सुरु आहेत. कुलगुरु डॉ. शिंके म्हणाले, युरोपियन इरेस्मससारख्या आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पामध्ये शिवाजी विद्यापीठ योगदान देत आहे. आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पांच्या संधी दोन्ही विद्यापीठांनी शोधल्या पाहिजेत आणि त्याद्वारे जागतिक समुदायाला योगदान द्यायला हवे. दोन्ही विद्यापीठांतील विद्यार्थी, शिक्षक आणि संशोधक यांच्यासाठी या सामंजस्य

कराराने संयुक्त संशोधन विकासाच्या अनेक संधी मिळतील.

या कार्यक्रमात स्वीडन विद्यापीठातील संशोधक व शिवाजी विद्यापीठाच्या माजी विद्यार्थिनी मनिषा फडतरे या ऑनलाईन सहभागी झाल्या. यावेळी स्वीडन विद्यापीठाच्या संगणकशास्त्र विभागाचे प्रा. जोहान सिडन आणि विज्ञान, तंत्रज्ञान व माध्यम विभागाचे प्रा. जोनास ऑटिंगेन, डॉ. सरिता ठकार, डॉ. सागर डेळेकर, डॉ. एस. बी. सादळे, डॉ. आशिष देशमुख, डॉ. किरण कुमार शर्मा, डॉ. सचिन पन्हाळकर आदी उपस्थित होते.

ख्रीडनच्या विद्यापीठासमवेत शिवाजी विद्यापीठाचा सामंजस्य करार

कोल्हापूर : प्रतिनिधि

हरित ऊर्जा साधनांच्या संशोधनात भारतातील शिवाजी विद्यापीठ करीत असलेले संशोधनकार्य महत्त्वाचे असून या विद्यापीठाशी सामंजस्य करार करीत असताना मोठा आनंद होत आहे, अशी भावना स्वीडन येथील एम. आय. डी. स्वीडन विद्यापीठाचे उप-कुलगुरु प्रा. हॅन्स-एरिक निल्सन यांनी व्यक्त केली.

येथील शिवाजी विद्यापीठ आणि एम.आय. डी. स्वीडन विद्यापीठ यांच्यादरम्यान आज एक महत्त्वाचा सामंजस्य करार करण्यात आला. त्यावेळी ते बोलत होते. शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिंके, प्रा-कुलगुरु डॉ. प्रमोद पाटील, स्वीडन विद्यापीठाच्या संगणकशास्त्र विभागाचे प्रा. जोहान सिडन आणि विज्ञान, तंत्रज्ञान व माध्यम विभागाचे प्रा. जोनास ऑर्टिग्रेन यांच्या प्रमुख उपस्थितीत हा कार्यक्रम झाला.

प्रा. निल्सन म्हणाले, स्वीडन विद्यापीठ हे अत्याधुनिक ऊर्जा साधनांच्या निर्मितीच्या अनुसंगाने

मोठ्या प्रमाणावर संशोधन करीत आहे. त्यासाठी नॅनो आणि मटेरियल सायन्समधील संशोधन महत्त्वाचे आहे. शिवाजी विद्यापीठ या क्षेत्रातील संशोधनात एक भारतातील अग्रेसर विद्यापीठ आहे. त्यामुळे शिवाजी विद्यापीठासमवेत अकादमिक आणि संशोधकीय सहकार्यवृद्धी करण्याच्या दृष्टीने हा करार करण्यात येत आहे. प्रा-कुलगुरु डॉ. पाटील म्हणाले, शिवाजी विद्यापीठात सौरऊर्जा उपकरणांसह आधुनिक हरित ऊर्जाविषयक संशोधन सुरु आहे. दक्षिण कोरिया, तैवान, जपान आदी देशांतील विद्यापीठांसमवेत शिवाजी विद्यापीठाचे सामंजस्य करार झाले असून त्यांच्यासमवेत संयुक्त संशोधन प्रकल्पही सुरु आहेत. कुलगुरु डॉ. शिंके म्हणाले, युरोपियन इरॅस्मससारख्या आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पामध्ये शिवाजी विद्यापीठ आपले योगदान देत आहे. अशा आंतरराष्ट्रीय प्रकल्पांच्या संधी दोन्ही विद्यापीठांनी शोधल्या पाहिजेत आणि त्याद्वारे जागतिक समुदायाला योगदान द्यायला हवे. दोन्ही विद्यापीठांतील विद्यार्थी, शिक्षक आणि

संशोधक यांच्यासाठी या सामंजस्य कराराने संयुक्त संशोधन विकासाच्या अनेक संधींची कवाडे खुली केली आहेत. त्यांचा लाभ घ्यायला हवा. यावेळी स्वीडन विद्यापीठाच्या वतीने प्रा. निल्सन यांनी, तर शिवाजी विद्यापीठाच्या वतीने कुलसचिव डॉ. विलास शिंदे यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केल्या. या कार्यक्रमात स्वीडन विद्यापीठातील विद्यमान संशोधक व शिवाजी विद्यापीठाच्या माजी विद्यार्थिनी मनिषा फडतरे या ऑनलाईन माध्यमातून सहभागी झाल्या.

यावेळी विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा अधिष्ठाता डॉ. सरिता ठकार, इनोव्हेशन, इनक्युबेशन व लिकेजेस केंद्राचे डॉ. सागर डेळेकर, आंतरराष्ट्रीय साहचर्य केंद्राचे डॉ. एस. बी. सादळे, प्राणीशास्त्र अधिविभाग प्रमुख डॉ. आशिष देशमुख, नॅनो-सायन्स व तंत्रज्ञान विभागाचे प्रमुख डॉ. किरण कुमार शर्मा, भूगोल अधिविभागाचे डॉ. सचिन पन्हाळकर आदी उपस्थित होते.

29 FEB 2024

पुढारी

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

कोल्हापूर : १) शिवाजी विद्यापीठात मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त आयोजित ग्रंथदिंडीमध्ये कुलगुरु डॉ. टी. टी. शिंके, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, डॉ. नंदकुमार मोरे सहभागी झाले होते. २) मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त काढण्यात आलेल्या ग्रंथदिंडीवेळी मुख्य प्रशासकीय भवन इमारतीसमोर फुगडी खेळ रंगला.

(छाया : नाज ट्रेनर)

सांस्कृतिक विविधता वृद्धिंगत करणे आवश्यक डॉ. प्रभाकर देसाई; विद्यापीठात मराठी राजभाषा गौरवदिनी विशेष व्याख्यान

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

मराठी भाषेच्या माध्यमातून सांस्कृतिक विविधता वृद्धिंगत करण्याचा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे, असे प्रतिपादन सावित्राबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे प्राध्यापक डॉ. प्रभाकर देसाई यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठाच्या मराठी अधिविभागातर्फे मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त 'भाषा आणि संस्कृती' या विषयावरील विशेष व्याख्यानात ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी मराठी अधिविभागाचे प्रमुख डॉ. नंदकुमार

विद्यापीठ परिसरातून ग्रंथदिंडी

मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने मराठी अधिविभागाच्या विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठाच्या प्रांगणातून ग्रंथदिंडी काढली. हुपरीच्या संत बाळूमामा पायी दिंडी मंडळाच्या सदस्यांनी दिंडीमध्ये रंगत आणली. मान्यवरांच्या हस्ते पालखीपूजनाने दिंडीला सुरुवात झाली. पालखीमध्ये भारतीय संविधान, ज्ञानेश्वरी, तुकोबारायांची गाथा यांसह मराठी ग्रंथ ठेवले होते. मुख्य इमारतीसमोर रिंगण सोहळाही रंगला. मराठी बोलींचे फलक घेऊन विद्यार्थी दिंडीत सहभागी झाले होते.

मोरे होते. डॉ. गोमटेश्वर पाटील प्रमुख उपस्थित होते. डॉ. देसाई म्हणाले, भाषेच्या साहाय्यानेच सांस्कृतिक

राजकारण ताब्यात घेतले जाते. ज्याच्या हाती भाषा, त्याच्याच ताब्यात आशय, नियोजन राहते. हे मोठे भाषिक

राजकारण आहे. अशा राजकारणापासून भाषेला दूर राखता येऊ शकते.

भाषेला प्रतीकात्मकतेमध्ये बंदिस्त करणे, तिच्याकडे शस्त्र किंवा उत्पादन म्हणून पाहणे हा खरा असंस्कृतपणा आहे. ज्यावेळी भाषा नेहमीच्या जगण्यातून बाजूला पडायला सुरुवात होते, त्यावेळी आपली भाषिक पाळेमुळे तपासून घ्यायला हवीत. सुस्मिता खुटाळे यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले. सुखदेव एकल यांनी आभार मानले.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

29 FEB 2024

साकाठ

विद्यापीठाच्या भुयारी

मार्गसाठी सहा कोटीचा

निधी वितरित

कोल्हापूर, ता. २८ : शिवाजी विद्यापीठाच्या पूर्व आणि पश्चिम भागाला कायमस्वरूपी जोडण्यासाठी भुयारी आणि सेवा मार्गचे बांधकाम सध्या सुरु आहे. त्यासाठी राज्य शासनाने पाच कोटी ९८ लाख ८१ हजार ९४५ रुपयांचा निधी आज मंजूर केला. त्याबाबतचा शासन आदेश उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने काढला आहे.

विद्यापीठातील विद्यार्थी, पालक, शिक्षक, नागरिक तसेच अभ्यागत अशा सुमारे दोन ते तीन हजार व्यक्तींची मुख्य रस्त्यावरून दररोज ये-जा असते. विद्यापीठास विभागणारा हा रस्ता द्रुतगतीचा असल्यामुळे पुणे-बंगळूर एक्स्प्रेस-वे वरून कोल्हापूर शहरात येणाऱ्या व जाणाऱ्या जलदगती वाहनांच्या सातत्याने वाढत्या वर्दळीमुळे विद्यापीठाच्या पूर्व बाजूकडून पश्चिम बाजूकडे ये-जा करणाऱ्या विद्यार्थी, शिक्षकांसाठी हा रस्ता असुरक्षित बनला आहे. त्याअनुषंगाने विद्यापीठाने भुयारी आणि सेवा मार्ग बांधण्यासाठी विद्यापीठाने शासनाकडे ८ कोटी ४८ लाख रुपयांचा प्रस्ताव सादर केला होता. त्याला शासनाने उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने मान्यता दिली. त्यानंतर १९ ऑफिटोबरच्या शासन निर्णयाद्वारे दोन कोटी ५० लाख रुपयांचा निधी विद्यापीठास वितरित करण्यात आला.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

29 FEB 2024

लोकमत

भुयारी मार्गसाठी
सहा कोटींच्या निधी
वितरणास मंजुरी

लोकमत न्यूज नेटवर्क
कोल्हापूर: शिवाजी विद्यापीठाच्या पूर्व
व पश्चिम भागाला जोडण्यासाठी
भुयारी मार्ग व सर्हिंस रस्त्याचे काम
सुरु असून, या कामासाठी ५ कोटी १८
लाख ८१ हजार १४५ रुपये इतका निधी
वितरित करण्यास शासन निर्णयाद्वारे
मान्यता देण्यात आली. उच्च व तंत्र
शिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या
विशेष प्रयत्नांमुळे विद्यापीठाच्या
भुयारी मार्गाच्या कामासाठी महाराष्ट्र
शासनाकडून ८ कोटी ४८ लाख ८१
हजार १४५ रुपयांचा निधी मंजूर झाला
आहे. त्यापैकी पहिल्या टप्प्यात २
कोटी ५० लाख रुपयांचा निधी
विद्यापीठास प्राप्तही झाला आहे.
उर्वरित निधीही वितरित करण्यास
मान्यता देण्यात आल्याने या भुयारी
मार्गाचे काम जलदगतीने होण्यास
मदत होणार आहे.

जगरणके कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

29 FEB 2024

क्रांतीसंघ

सार्वभौमत्व शिवस्वराज्याचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य ठरले: डॉ. सुमित्रा कुलकर्णी

कोल्हापूर(प्रतिनिधि):- लोकव्याख्याण आणि साहिष्णुता हा छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या स्वराज्यावा पाया होता, तर सार्वभौमत्व हे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य होते, असे प्रतिपादन ज्येठ इतिहासतज्ज्ञ तथा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्या पीठाच्या माझी इतिहास अधि विभाग प्रमुख डॉ. सुमित्रा कुलकर्णी यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठाच्या इतिहास अधिविभागातर्फे ३५०व्या शिवस्वराज्य दिनाच्या निमित्ताने आयोजित छत्रपती शिवाजी महाराज व्याख्यानमाले अंतर्गत 'मराठा स्वराज्य निर्मिती: एक अवलोकन' या विषया वरील व्याख्यानात त्या बोलत होत्या, अध्यक्षस्थानी कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिंके होते, तर प्रकुलगुरु डॉ. प्रमोद पाटील आणि कुलसचिव डॉ. विलास शिंदे प्रमुख उपस्थित होते.

डॉ. सुमित्रा कुलकर्णी यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या स्वराज्य निर्मितीचा वेद्य घेत असताना स्वराज्याचे बाह्यरंग, अंतरंग, कार्यपद्धती आणि व्याप्ती या बाबीची अत्यंत अभ्यासपूर्ण मांडणी केली. त्या म्हणाल्या, छत्रपती शिवाजी महाराजांचे स्वराज्य हे त्या काळच्या सामंतशाहीच्या विपरित निर्माण झालेले होते. उत्तर प्रदेशापासून ते तमिळनाडू प्रांतापर्यंत संपूर्ण देशाला त्यातून प्रेरणा देण्याचे कार्य या घटनेने केले. हे स्वराज्य मध्ययुगीन राष्ट्रभावनेचा प्रभावी आविष्कार ठरले. अनेक घटक आणि अनेक प्रक्रियांच्या एकत्रीकरणा नून ही स्वराज्यनिर्मिती झाली. छत्रपतीच्या आज्ञापत्रांतून स्वराज्य, स्वराज्य, महाराष्ट्रमुळी अशा शब्दांनी स्वराज्याचे वर्णन देसून येते. राज्याच्या संकल्पाने एधे लोकसंख्या, विशिष्ट लोकसमूहांचा भूप्रदेश, शासन संस्थेचे लोकाभिमुख स्वरूप आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे सार्वभौम हक्क यांचा समावेश होतो. ही सार्वभौमिकता हे छत्रपतीच्या स्वराज्याचे व्यवहार एक लक्षण म्हणून सामोरे येते.

स्वराज्यामध्ये राजकीय प्रक्रिया ही कायद्याची बाब्य

म्हणून सामोरी येत असली तरी त्या मध्ये अंतर्भूत सामाजिक-सांस्कृतिक प्रक्रिया आणि स्वराज्यनिर्मितीच्या लोकांतील चालविताना स्वराज्य एकतंत्री होणार नाही, याची दसताही त्यांनी सेतली. महाराजांचे राज्य उत्काळ होत होत राज्याभिवेकापर्यंत पोहोचले. शिवराज्याभिवेक ही शिवाजी महाराजांनी आरंभ लेल्या स्वराज्यनिर्मितीच्या चळवळीची उद्दतम अवस्था आहे. त्याद्वारे पारंपरिक राज्य पदाच्या पलिकडे महाराजांनी आपल्या राजपदाच्या कला व्यापक केल्या. या व्याप्तीनेच ते 'लोकनायक राजा' ठरले. स्वराज्य निर्मितीची प्रक्रिया ही महारा शास्त्र्या इतिहासातील, लोक जीवनातील फार महत्त्वाची प्रक्रिया आहे. या भूमीकर उ. शिवाजी महाराजांनी घडविलेल्या राजकीय, सामाजिक-सांस्कृतिक व मानसिक अभिसरणातून येथील लोकांचे जीवनमान, राहणीमान यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदल होऊ शकला. स्वराज्यप्रेरणेतून त्यांच्या मनी स्वाविनान जागृत झाला. डॉ. कुलकर्णी यांची अत्यंत शास्त्रीय व अभ्यासपूर्ण मांडणी प्रत्येक घटकासाठी नहवाची आहे. त्यामुळे या व्याख्यानाची पुस्तिका विद्यापीठाच्या एविलाजी महाराज अभ्यास केंद्राच्याकर्तीने प्रकाशित करण्यात येईल.

कार्यक्रमाच्या सुरवातीला इतिहास अधिविभाग प्रमुख डॉ.

अवनीश पाटील यांनी स्वापत्र

व प्रास्ताविक केले. सुस्मिता

खुटाळे यांनी सूत्रसंचालन

केले. तर डॉ. नीलांबरी जगताप

यांनी आधार मानले. रावेंजी

मराठी अधिविभाग प्रमुख डॉ.

नंदकुमार मोरे, ज्येठ इतिहास

लक्ष्मी डॉ. अरुण शोसले, डॉ.

एम.ए. लोहार, डॉ. कपिल

राजसुत, डॉ. दत्तात्रेय बद्धाले

जायपराह विविध महाविद्यालयां

तील शिक्षक, विद्यार्थी-मिलार्थी

पोल्का संस्कृते उत्सवांस उत्सवां

विद्यापीठ देणार कुस्तीला बळ

अहिंत्या परकाळे

कोल्हापूर

कुस्तीपंढरी म्हटले की कोल्हापूर आठवते. या कोल्हापूरच्या कुस्तीला बळ देण्याचे काम खन्या अयांची राजर्षी शाहू महाराजांनी केले. कुस्तीसाठी पोषक वातावरणमुळे लोकांची पाऊले आपोआप कुस्तीपंढरीकडे वळायची. देश, विदेशातील अनेक नामवंत मल्ल सरावासाठी कोल्हापूरला येत असतात. लाल मातीचे आखाडे कोल्हापूर शहरात अनेक ठिकाणी आहेत, मात्र स्पर्धेच्या युगात मॅट्वरील कुस्तीचे महत्व ओळखत शिवाजी विद्यापीठ प्रशासनाने यंदाच्या अर्थसंकल्पात कुस्ती संकुलसाठी १ कोटी रुपयांचा निधी मंजुर केला आहे. विशेष म्हणजे, या संकुलात एकाच ठिकाणी मुला आणि मुलीना मॅट्वरील कुस्तीचा सराव करता येणार आहे.

कोल्हापुरात प्रत्येक पेटेत एक तालीम आहे. येथे देशभरातील पैलवान सरावासाठी येत

असतात. येथील लाल मातीत हजारो पैलवान घडले तर शेकडो पैलवानांनी आपला ठसा उमटवला आहे. परंतु मॅट्वरील कुस्तीचा सराव करण्यासाठी पुरेश सुविधा नसल्याने शिवाजी विद्यापीठाने या कुस्ती संकुलाची निर्मिती करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

सोयी-सुविधांनी सज्ज

क्रीडा विभागशेजारी व एनसीसी भवनच्या पाठीमागे कुस्ती संकुलाचे बांधकाम सुरु आहे. येत्या काही दिवसात या संकुलाचे बांधकाम

तस्लिण भारत

- विद्यापीठ प्रशासनाकडून कुस्ती संकुलसाठी १ कोटी निधी मंजूर
- एकाचवेळी मुला-मुलीना करता येणार मॅट्वरील कुस्तीचा सराव

पूर्ण होईल. कुस्तीचे दोन हॉल, ५०० ते ६०० लोकांची बैठक व्यवस्था केली जाणार आहे. तसेच पैलवानांना जीम, चॅंजिंग रूम आणि इतर सुविधांची येथील उपलब्ध करून दिल्या जाणार आहेत. खेळाढूंच्या वसतिगृहांचे काम सुरु असून या वसतिगृहात राहून पैलवानांना कुस्तीचा सराव करता येणार आहे. याठिकाणी दर्जेदार वस्तादांमार्फत मॅट्वरील कुस्तीचे प्रशिक्षण दिले जाणार असल्याचे कुस्तीपटूना याच निश्चितच फायदा होणार आहे.

भविष्यात राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर नामवंत कुस्तीपटू तयार करण्याचा विद्यापीठ प्रशासनाचा प्रयत्न असणार आहे. शिवाजी विद्यापीठातील क्रीडा विभागाला

मॅट्वरील कुस्तीचा सराव करण्यासाठी विद्यापीठात कुस्तीचे संकुल उभारणीचे काम सुरु आहे. येथे महाविद्यालय, विद्यापीठातील खेळाढूंबरोबर होतकरू शालेय खेळाढूना मॅट्वर सराव करता येईल. जास्तीत जास्त सुविधा देत मॅट्वरील कुस्ती खेळाढून्या पैलवानांची फौज तयार, करण्यावर क्रीडा विभाग भर देईल. जेणेकरून मॅट्वरही कोल्हापुरचे पैलवान नंबर वनचे पदक मिळवतील.

- डॉ. शरद बनसोडे (संचालक, क्रीडा विभाग, शिवाजी विद्यापीठ)

जनसंपर्क कक्ष

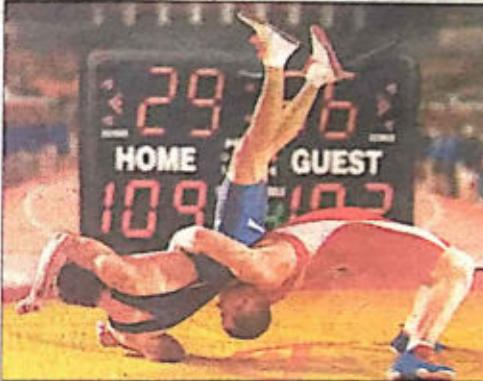
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दरम्यान, कुस्तीला बळ देण्याच्या विद्यापीठाच्या या निर्णयाचे स्वागत अनेक क्रीडा प्रेमी व प्रशिक्षकांकडून करण्यात येत आहे.

वसतिगृहात २ कोटी रुपये बी. ए. क्रीडा पदवीचे विद्यार्थी आणि विद्यापीठात खेळासाठी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय व्हावी, यासाठी क्रीडा विभागाचे स्वतंत्र वसतिगृह बांधण्याचे काम सुरु झाले आहे. या वसतिगृहासाठी विद्यापीठाने स्वनियोतून २ कोटी रुपयांच्या खर्चाला मान्यता दिली आहे. विद्यापीठाच्या इतिहासात प्रथमच खेळाढूंसाठी स्वतंत्र वसतिगृह होणार आहे. या वसतिगृहात खेळाढू राहून दररोज सराव करतील.

फुटबॉलला प्रोत्साहन

कोल्हापुरातील फुटबॉलपटूना प्रोत्साहन देत त्यांना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर खेळाढ्यांची संघी मिळावी. तसेच खेळाढूना सराव करण्यासाठी सुसज्ज मैदानासाठी ९० लाख रुपयांची बजेटमध्ये नव्याने तरतुद केली आहे. याचाच अर्थ खेळाढूना सर्व प्रकारच्या सुविधा देण्यावर विद्यापीठाने भर दिला आहे. तसेच खेळाढूंच्या माध्यमातून कोल्हापुरच्या फुटबॉल देश विदेशात पोहचवण्यासाठी विद्यापीठ प्रशासन आग्रही आहे.

29 FEB 2024

पुढारी

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

जनसंपर्क कक्ष

खेलो इंडिया अँथलेटिक्स; विद्यापीठाला ८ पदके

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

गुवाहटी (आसाम) येथे सुरु आसलेल्या चौथ्या खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्समध्ये शिवाजी विद्यापीठाच्या अँथलेटिक्स संघाने ४ सुवर्ण ३ रौप्य व एक कास्य अशी एकूण ८ पदके पटकावली.

स्पर्धेत पदकांची कमाई करणारे खेळाडू असे : सुदेशना शिवणकर (१०० मी. धावणे - सुवर्ण, २०० मी. धावणे रौप्य), रेशमा केवठे (१० हजार मी. धावणे - सुवर्ण), अभिजीत भोसले (डेक्याथलॉन- सुवर्ण), कुशल मोहिते (डेक्याथलॉन-सुवर्ण), विकास खोडके (११० मी. हर्डल्स - रौप्य), अनुष्का कुंभार (४०० मी. हर्डल्स- कास्य), प्रतीक पाटील, रिया पाटील, राजवर्धन पाटील, अनुष्का कुंभार (४

कोल्हापूर : चौथ्या खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्सच्या अँथलेटिक्स स्पर्धेत ८ पदकांची कमाई करणारा शिवाजी विद्यापीठाचा संघ. सोबत प्रशिक्षक-मार्गदर्शक.

बाय ४०० मी. रिले - रौप्य), प्रतीक पाटील (२०० मी.धावणे -चौथा क्रमांक), अनुष्का कुंभार (४०० मी. धावणे-चौथा क्रमांक), प्रतीक पाटील, विकास खोडके, अखिल खोत, सार्थक शेलार (४ बाय १००

मी.रिले- पाचवा क्रमांक).

सर्व खेळाडूंना संघाचे प्रशिक्षक प्रा. आर. टी. पाटील, संघ व्यवस्थापक डॉ. इब्राहिम मुल्ला आणि डॉ. सविता भोसले यांचे मार्गदर्शन लाभले.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोलहापूर

29 FEB 2024

सकाळ

कोलहापूर : गुवाहाटी येथे सुरु असलेल्या खेलो इंडिया युनिवर्सिटी स्पर्धेत चार सुवर्णसह आठ पदकांची दमदार कामगिरी करणाऱ्या शिवाजी विद्यापीठाच्या संघासोबत उपस्थित प्रशिक्षक.

शिवाजी विद्यापीठाला चार सुवर्णसह आठ पदके

■ सकाळ वृत्तसेवा

कोलहापूर, ता. २८ : गुवाहाटी येथे सुरु असलेल्या खेलो इंडिया युनिवर्सिटी स्पर्धेत शिवाजी विद्यापीठाच्या मैदानी संघाने चार सुवर्णसह ८ पदकांची कमाई केली. विशेष म्हणजे सुदेष्णा, रेशमा, अभिजित, कुशल यांची कामगिरी लक्षणीय ठरली.

मैदानी स्पर्धा प्रकारात सुदेष्णा शिवणकरने १०० मीटर व २०० मीटर धावणेमध्ये अनुक्रमे सुवर्ण व रौप्य पदकाची कमाई केली. रेशमा केवठेने १० हजार मीटर धावणेमध्ये सुवर्ण, तर डेक्थलॉनमध्ये अभिजित भोसले व कुशल मोहिते यांनीही प्रत्येकी एका

सुवर्णपदकाची कमाई केली. विकास खोडकेने ११० मीटर हर्डल्समध्ये व ४०० मीटर हर्डल्समध्ये अनुष्का कुंभारने रौप्य पदकाला गवसणी घातली. सांघिक ४ बाय ४०० मी. रिले मिश्रमध्ये प्रतीक पाटील, रिया पाटील, राजवर्धन पाटील, अनुष्का कुंभार या संघास रौप्यपदक मिळाले. संघाला शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके, प्र. कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील, कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, क्रीडा अधिकारी भागप्रमुख डॉ. शरद बनसोडे यांचे प्रोत्साहन, तर प्रशिक्षक प्रा. आर. टी. पाटील, डॉ. इब्राहिम मुल्ला, डॉ. सविता भोसले, सुभाष पवार, सुनील बाबर, अभिजित मस्कर यांचे मार्गदर्शन लाभले.